Monostorpályi Község Önkormányzat

Polgármesteri Hivatala

A SZABÁLYTALANSÁGOK KEZELÉSÉNEK ELJÁRÁSRENDJÉRŐL

SZABÁLYZAT

2011. év

Készítette: Juhász Péter jegyző

Hatályos: 2011. 10.17.-től.

Monostorpályi Község

Polgármesteri Hivatala

.../2011. számú szabályzat

A SZABÁLYTALANSÁGOK KEZELÉSÉNEK ELJÁRÁSRENDJÉRŐL

Monostorpályi, 2011. október 17.

Monostorpályi Község Polgármesteri Hivatala

Juhász Péter

jegyző

A Monostorpályi Község Önkormányzat költségvetési gazdálkodásának ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok kezelésének eljárási rendjére

I.

Bevezető

Szarvas Város Polgármesteri Hivatal a 193/2003 (XI.26. Korm. rendelet alapján elkészítette a költségvetési szervekre vonatkozó kockázatkezelési szabályzatát..
Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: Áht.) 121. –ában, az Ámr. 145/A. §-ában és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvénynek (a továbbiakban: Ötv.), valamint a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) kormányrendelet (továbbiakban: Ber.) előírásainak megfelelően a belső ellenőrzési rendszer működésének keretében előírom az önkormányzat szabálytalanságok kezelésének rendjére vonatkozó szabályzatát.

A pénzügyi ellenőrzésének alapvető célja, számot adni arról, hogy az államháztartási pénzeszközökkel, a rá bízott vagyonnal szabályszerűen, szabályozottan, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen gazdálkodik-e. A pénzügyi-számviteli tevékenység folytatásának során elkövetett szabálytalanságok lehetnek formai-alaki, a gazdálkodás minőségére ható, valamint tartalmi, a számviteli alapelveket sértő - súlyos - szabálytalanságok. Ezek a költségvetési szerv gazdálkodását hátrányosan érintik, megkérdőjelezhetik a valódiságot.

A szabálytalanságok fogalomköre széles, a korrigálható mulasztások vagy hiányosságok, illetve a fegyelmi-, büntető-, szabálysértési-, illetve kártérítési, eljárás megindítására okot adó cselekmények egyaránt beletartoznak.
A szabálytalanság valamely létező szabálytól (törvény, rendelet, utasítás, szabályzat, stb.) való eltérést jelent, az államháztartás működési rendjében, a költségvetési gazdálkodás bármely gazdasági eseményében, az állami feladatellátás bármely tevékenységében, az egyes műveletekben, stb. előfordulhat.

A szabálytalanság megítélése szerint lehet:

- **szándékosan** okozott szabálytalanságok (félrevezetés, csalás, sikkasztás, megvesztegetés, szándékosan okozott szabálytalan kifizetés, stb.)
- **nem szándékosan (gondatlanul)** okozott szabálytalanságok (figyelmetlenségből, hanyag magatartásból, helytelenül vezetett nyilvántartásból, stb. származó szabálytalanság)

A szabálytalanságokkal kapcsolatos intézkedések általános célja, hogy:

- hozzájáruljon a különböző jogszabályokban és szabályzatokban meghatározott előírások sérülésének, megszegésének, szabálytalanság kialakulásának megakadályozásához, (megelőzés)
- keretet biztosítson ahhoz, hogy azok sérülése, megsértése esetén a megfelelő állapot helyreállításra kerüljön; a hibák, hiányosságok, tévedések korrigálása, a felelősség megállapítása, az intézkedések foganatosítása megtörténjen.

A szabálytalanságok kezelése (az eljárási rend kialakítása, a szükséges intézkedések meghozatala, a kapcsolódó nyomon követés, a keletkezett iratanyagok elkülönített nyilvántartása) a költségvetési szerv vezetőjének a feladata, amely feladatot a költségvetési szerv vezetője a költségvetési szervben kialakított munkaköri, hatásköri, felelősségi és elszámoltathatósági rendnek megfelelően az egyes szervezeti egységek vezetőire átruházhatja.

Költségvetési gazdálkodás során elkövetett szabálytalanságokat a külső, illetve belső ellenőrzés egyaránt megállapíthat. Ezen kívül szabálytalanságra fény derülhet a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (FEUVE) során is. A FEUVE által folytatott első szintű pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer.

Szabálytalanságok feltárására sor kerülhet dolgozói, vagy egyéb bejelentések alapján elrendelt célvizsgálatok kapcsán is, melyet minden esetben a főigazgató rendelhet el.

II.

1. A szabálytalanságok megelőzése

Az Áht. és az Ámr. törvényekben meghatározott kötelezettség, az önkormányzat jegyzőjének feladata, a szervezeti struktúrában (az alapító okirattal összhangban kialakított SZMSZ-ben és a szervezeti ügyrendekben) meghatározott egységek feladatainak és vezetőik hatáskörének, felelősségének és beszámoltathatóságának szabályozottságán keresztüli megvalósítása. Az intézmény munkavállalóinak konkrét feladatát, hatáskörét, felelősségét, beszámoltathatóságát a munkaköri leírások szabályozzák, a munkaviszony alapjogszabályainak megfelelően. A szabálytalanságok megelőzése céljából az államháztartási végrehajtási rendjére vonatkozó kormányrendeletben előírt belső szabályzatokat az önkormányzat sajátosságainak figyelembevételével kell kialakítani.

2. A szabálytalanságok észlelése

A szabálytalanságok észlelése a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés rendszerében történhet a munkavállaló és munkáltató részéről egyaránt.

2.1. Az önkormányzat valamely munkatársa észlel szabálytalanságot

a) Amennyiben a szabálytalanságot a szervezeti egység valamely munkatársa észleli, köteles értesíteni a szervezeti egység vezetőjét.
   Amennyiben a szervezeti egység vezetője az adott ügyben érintett, a munkatársnak a vezető felettesét, annak érintettsége estén a felügyeleti szervet kell értesítenie. (Írásos értesítést a külön szabályzatokban lefektetett esetekben szükséges tenni.)
b) Ha az a) pontban megfogalmazottaknak megfelelően értesített személy megalapozottnak találja a szabálytalanságot, úgy erről értesíti az önkormányzat jegyzőjét.
c) Az önkormányzat jegyzőjének kötelessége gondoskodni a megfelelő intézkedések meghozataláról, illetve indokolt esetben a szükséges eljárások megindításáról.

2.2. Az önkormányzat jegyzője észleli a szabálytalanságot

Az önkormányzat jegyzője illetve a szervezeti egységek vezetőinek észlelése alapján a feladat, hatáskör és felelősségi rendnek megfelelően kell intézkedést hozni a szabálytalanság korrigálására, megszüntetésére.

2.3. Az önkormányzat belső ellenőrzése észleli a szabálytalanságot

Amennyiben a belső ellenőr ellenőrzési tevékenysége során szabálytalanságot tapasztal, a 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően jár el. Az önkormányzatnak intézkedési tervet kell kidolgoznia a belső ellenőrzés megállapításai alapján, az intézkedési tervet végre kell hajtania.

2.4. Külső ellenőrzési szerv észleli a szabálytalanságot

A külső ellenőrzési szerv szabálytalanságra vonatkozó megállapításait az ellenőrzési jelentés tartalmazza. A büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja esetén az ellenőrző szervezet működését szabályozó törvény, rendelet alapján jár el (pl. ÁSZ, az EU ellenőrzést gyakorló szervei, stb.). A szabálytalanságra vonatkozó megállapítások alapján a költségvetési szervnek intézkedési tervet kell kidolgozni.

3. A szabálytalanság észlelését követő szükséges intézkedések, eljárások megindítása

Az önkormányzat jegyzőjének felelős és jogosult a szükséges intézkedések megtételére a szabálytalanságok észlelése esetén.
Bizonyos esetekben (pl. büntető- vagy szabálysértési ügyekben) a szükséges intézkedések meghozatala az arra illetékes szervek értesítését is jelenti annak érdekében, hogy megalapozottság esetén az illetékes szerv a megfelelő eljárásokat megindítsa. Más esetekben (pl. fegyelmi ügyekben) az intézmény vezetője vizsgálatot rendelhet el a tényállás tisztázására. A vizsgálatban való részvételre munkatársakat, indokolt esetben külső szakértőt is felkérhet. A vizsgálat eredménye lehet további vizsgálat elrendelése is. Erre többnyire akkor kerül sor, ha a szabálytalanság megállapítását követően a felelősség eldöntéséhez és/vagy a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges intézkedések meghatározásához nem elég a rendelkezésre álló információ.

Az 1. és 2. számú melléklet mutatja be az egyes eljárásokra irányadó jogszabályok főbb rendelkezéseit.

4. A szabálytalansággal kapcsolatos eljárásrend

Az önkormányzat jegyzőjének, illetve az általa írásban erre meghatalmazott személy:

- Kijelöli az eljárásban résztvevő személyeket, szükség esetén külsős szakértőket esetleg a felügyeleti szerv szakembereit is felkérheti a vizsgálat bármely szakaszában
- Nyomon követi az elrendelt vizsgálatokat, a meghozott döntések, illetve a megindított eljárások helyzetét;
- Figyelemmel kíséri az általa és a vizsgálatok során készített javaslatok végrehajtását;
- A feltárt szabálytalanság típusa alapján a további „szabálytalanság-lehetőségeket" beazonosítja, (a hasonló projektek, témák, kockázatok meghatározása) információt szolgáltat a belső ellenőrzés számára, elősegítve annak folyamatban lévő ellenőrzéseit,

az ellenőrzési környezetre és a vezetési folyamatokat érintő eseményekre való nagyobb rálátást, valamint a kockázatok jobb felismerését.

5. A szabálytalansággal kapcsolatos eljárás (intézkedés) nyilvántartása

Az önkormányzat jegyzője, illetve az általa írásban erre meghatalmazott személy:

- A szabálytalanságokkal kapcsolatban keletkezett iratanyagok nyilvántartásának naprakész és pontos vezetéséről gondoskodik;
- Nyilván tartatja a megtett intézkedéseket, az azokhoz kapcsolódó határidőket;
- A pályázati úton felhasználásra kerülő források, költségvetési előirányzatok tekintetében figyelembe veszi az Európai Unió Strukturális Alapjai és a Kohéziós Alap támogatásainak fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló 233/2003. (XII. 16.) Korm. rendelet VII. Szabálytalanságok kezelése című fejezetében meghatározottakat.

5. Jelentési és beszámolási kötelezettségek

1. A belső ellenőrzés által végzett ellenőrzések ellenőrzési jelentései alapján az ellenőrzöttnek intézkedési tervet kell készítenie.(193/2003. (XI.26.) Korm. rend. 29. §)
2. Az önkormányzat jegyzője az éves ellenőrzési jelentésében számot ad a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosításáról, az intézkedési tervek megvalósításáról, az ellenőrzési megállapítások és ajánlások hasznosulásának tapasztalatairól, az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokról. (Jogszabály: a 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet 31. § (3) b), ba), bb) pontok)

III.

Záró rendelkezések

Jelen utasítás 2011. október 17.napján lép hatályba.

Monostorpályi, 2011. október 17.

Monostorpályi Község Polgármesteri Hivatala

Juhász Péter

jegyző

1. számú melléklet a szabálytalanságok kezeléséhez

Egyes eljárások

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 10. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény az a szándékosan vagy - ha a törvény a gondatlan elkövetést is bünteti - gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróságnak, az ügyésznek és a nyomozó hatóságnak kötelessége a törvényben foglalt feltételek megléte esetén **büntetőeljárást** megindítani. A Be. 171. § (2) bekezdése előírja, hogy a hivatalos személy köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt feljelenteni. A feljelentést rendszerint az ügyészségnél vagy a nyomozati hatóságnál kell megtenni.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 1. § (1) szerint szabálysértés az a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget. A törvény második része foglalkozik részletesen a **szabálysértési eljárással**, a 82. § (1) bekezdése kimondja, hogy szabálysértési eljárás feljelentés, illetőleg a szabálysértési hatóság részéről eljáró személy észlelése vagy tudomása alapján indulhat meg.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A **kártérítési eljárás** megindítására a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény rendelkezései (elsősorban a XXIII. Fejezet, a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek) az irányadók. Kártérítési felelősség tekintetében irányadók továbbá a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.), a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.), vagy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.), megfelelő rendelkezései.

Fegyelmi eljárás, illetve felelősség tekintetében az Mt., a Ktv., illetve a Kjt. megfelelő rendelkezései az irányadók.

2. számú melléklet a szabálytalanságok kezeléséhez

Jogszabályi háttér

- Az államháztartásról szóló többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény; (Áht.)
- Az államháztartás működési rendjéről szóló többször módosított 292/2009(XII.19.) Korm. rendelet; (ámr)
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény; (Btk.)
- A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény; (Be.)
- A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény;
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény; (Ptk.)
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény; (Pp)
- A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, (Szt.)
- Az Adózás rendjéről szóló többször módosított 2003. évi XCII. tv. Art.)
- A személyi jövedelemadóról szóló többször módosított 1995 évi CXVI törvény, (Szja.)
- A pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2003. évi CXXII. törvény az ugyanebben a tárgyban hozott 2003. évi XV. törvény módosításáról
- A Magyar Köztársaság adott évi költségvetéséről szóló törvény
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény; (Mt.)
- A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény; (Ktv.) vagy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, (Kjt.)
- az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet
- A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI.26.) Korm. rendelet; (Ber.)
- 104/1998. (PK. 1.) PM utasítás a költségvetési ellenőrzés irányelveiről
- 105/1986. (PK. 3.) PM utasítás a költségvetési szervek belső ellenőrzésének irányelveiről